Maa- ja metsätalousministeriö
Luonnonvaraosasto
Kalatalousneuvos Risto Lampinen

Muistio 23.4.2018

Maa- ja metsätalousvaliokunnan kuuleminen 25.4.2018 E-kirjeestä E 23/2018 vp (Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi läntisten vesialueiden ja niiden lähivesialueiden kalakantoja koskevasta monivuotisesta suunnitelmasta, Itämerta koskevasta monivuotisesta suunnitelmasta annetun asetuksen (EU) 2016/1139 muuttamisesta ja asetusten 811/2004, 2166/2005, 388/2006, 509/2007 ja 1300/2008 kumoamisesta).

Pääasiallinen sisältö

Ehdotuksen tavoitteena on vahvistaa monivuotinen suunnitelma läntisten vesialueiden pohjakalakannoille, myös syvänmeren kannoille, sekä niiden kalastukselle. Ehdotus koskee lukuisia eri kala- ja äyriäislajeja (keisarihummeria, koljaa, kummeliturskaa, lasikampelaa, lestikalaa, lyyraturskaa, merianturaa, meribassia, merikrottia, pikkupagellia, punakampelaa, turskaa, tylppäpyrstömolvaa ja valkoturskaa).

Suunnitelman avulla pyritään varmistamaan kyseisten kalakantojen hyödyntäminen kestävän enimmäistuoton tavoitteen mukaisesti. Tämä tehtäisiin erityisesti vahvistamalla kalastusmahdollisuudet perustuen kalastuskuolevuuden tavoitearvoihin. Ehdotetut kalakantojen kalastuskuolevuustavoitteet, eli Fmsy viittaukset ovat yleisellä tasolla samalla tavalla kuin Pohjanmeren pohjakalakantoja koskevan suunnitelman osalta on Euroopan parlamentin ja neuvoston kesken sovittu. Suunnitelmaa ei siten tarvitse muuttaa, jos tieteellinen näkemys kalastuskuolevuudesta muuttuu.

Myös Itämeren kalakantoja koskevasta suunnitelmasta annettu asetus 2016/1139 ehdotetaan muutettavan siten, että viittaukset olisivat yleisellä tasolla. Muutettavat artiklat vastaisivat muilta osin Itämeren kalakantasuunnitelman voimassa olevia säännöksiä.

Ehdotuksella voidaan kuitenkin jatkossa välttää lokakuussa 2017 syntynyt tilanne, jossa neuvosto komission kannan mukaisesti vahvisti Pohjanlahden silakkakannalle TAC:n, joka oli ICES:n tieteellistä neuvoa pienempi. Tämä johtui komission tulkinnasta, jonka mukaan asetuksen 2016/1139 liitettä Selkämeren silakkakannan kalastuskuolevuuden vaihteluvälistä oli noudatettava, vaikka se oli ristiriidassa tuoreimman tieteellisen neuvon kanssa. Poistamalla tarkat luvut asetuksesta voidaan vastaavanlaisia tilanteita välttää.

Ehdotettu Suomen kanta

Suomi kannattaa komission ehdotusta ja erityisesti siihen sisältyvän esityksen Itämeren monivuotisen suunnitelman (asetus 2016/1139) muuttamisesta siten, että kalakantoja koskevat kestävän enimmäistuoton (MSY) numeeriset tavoitteet kalastuskuolevuuden ja kutukannan koon osalta korvataan yleisillä viittauksilla.

Tällä tavalla voitaisiin nykyistä joustavammin noudattaa vuosittain annettavaa tuoreinta tieteellistä neuvoa, kun neuvosto päättää tulevan vuoden kalastusmahdollisuuksista (TAC). Ehdotus on tältä osin linjassa Pohjanmeren pohjakalakantoja koskevan monivuotisen suunnitelman kanssa siten, kun siitä Euroopan parlamentin ja neuvoston kesken on vastikään sovittu. Asetukseen 2016/1139 ehdotetut muutokset artikloihin 2, 4 ja 5 vastaavat muilta osin voimassa olevia säännöksiä.